

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

10 вересня 2025 року

м. Чернігів

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером I категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., провідним інженером лісового господарства філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Пінчуком О. А., лісничим Березнянського лісництва Корогодом А. О., лісничим Горбачівського лісництва Масловським І. А., лісничим Карпилівського лісництва Коханчуком І. П., лісничим Красилівського лісництва Чигринцем О. С., лісничим Мекшунівського лісництва Ребенком П. І., лісничим Моровського лісництва Саськом І. А., лісничим Остерського лісництва Шокуном О. В. разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень Чернігівського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **262,4 га.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Березнянське лісництво (9,2 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
142	7	9,2	6ЯЗ2Д32КЛГ+ОС+ВЛЧ+ГЗ+ЛПД	95	0.70	2	26	32	310

В ході обстеження встановлено, що дерева та їх групи в насадженні ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: халаровий некроз, опеньок осінній, вертицильозне в'янення, трутовик звичайний та сірчано – жовтий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Горбачівське лісництво (31,4 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
54	2	1,1	10СЗ	70	0.80	1А	27	32	480

Під час проведення лісопатологічного обстеження даної ділянки виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та

пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою. В насадженні присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
150	2	1,6	5Д32ОС1ЯЗ1КЛГ1БП	33	0.70	1	13	16	120
150	6	5,8	5Д32ОС1ЯЗ1КЛГ1БП+ЛПД	85	0.70	2	24	28	290
151	8	6,1	6Д32ОС1ЯЗ1КЛГ	80	0.70	1	24	32	310
167	4	1,8	5Д34БП1ОС+КЛГ+ЛПД	90	0.70	2	25	36	270
168	1	9,4	5Д33БП1ЯЗ1КЛГ	90	0.70	2	24	36	270

Лісопатологічним обстеженням даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, халаровий некроз, бактеріальний рак ясеня, вертицильозне в'янення, бактеріальний рак водянка, печіночниця звичайна, сірчано – жовтий трутовик, березовий трутовик, трутовик звичайний та несправжній осиковий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухоостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
161	3	5,6	4ОС2ЯЗ1ДЗ1КЛГ1ЛПД1БП	50	0.70	1А	25	28	270

При проведенні лісопатологічного обстеження даного насадження встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: опеньок осінній, несправжній осиковий трутовик, халаровий некроз, бактеріальний рак ясеня, трутовик звичайний, березовий трутовик, бактеріальний рак водянка, несправжній дубовий трутовик та сірчано – жовтий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухоостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження

стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Карпільське лісництво (33,2 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
46	20	22,5	10СЗ	85	0.60	1	28	44	410
34	16	10,7	10СЗ+БП	80	0.70	1	26	30	410

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березовим трутовиком та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі.

Красилівське лісництво (63,7 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
3	11	2,6	10СЗ+БП+АКБ	86	0.80	2	23	28	370
3	12	1,5	6СЗ4БП	70	0.80	1	22	30	313
27	13	5,9	10СЗ+БП	77	0.80	2	22	24	370
118	1	7,5	10СЗ+ОС	60	0.80	1А	23	28	380
127	2	13,0	10СЗ	100	0.90	2	25	40	450
129	8	2,0	10СЗ	66	0.70	1	24	28	350
152	1	3,2	7СЗ3БП+АКБ	47	0.80	1А	20	24	250
152	3	2,3	6СЗ4БП+АКБ	75	0.80	1	23	28	310

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. Також виявлено пошкодження дерев в наслідок пожеж минулих років. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
120	1	10,5	4БПЗВЛЧ2С31ОС	95	0.60	3	21	36	190
129	9	1,2	10БП+СЗ+АКБ	65	0.70	2	22	28	190

В ході лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: березовий трутовик, березова губка, бактеріальний рак водянка трутовик звичайний та несправжній осиковий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
197	2	14,0	4ДЗЗОС2ЛПДІКЛГ	55	0.70	3	18	24	200

В результаті обстеження встановлено, що дерева та їх групи в насадженні ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, вертицильозне в'янення, трутовик звичайний, несправжній осиковий трутовик та сірчано – жовтий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Мекшунівське лісництво (51,6 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
41	14	7,2	10СЗ	85	0.80	1А	30	32	555
50	2	4,2	10СЗ+БП	85	0.70	1	28	40	440
60	18	1,7	9СЗ1АКБ	75	0.80	1А	27	32	400
75	1	6,5	9СЗ(75)1СЗ(100)	75/100	0.70	1А	27/28	36/44	440
75	2	14,6	7СЗ3АКБ	75	0.60	1	26	32	220

75	8	0,7	8С32АКБ	49	0.80	2	17	20	230
75	9	1,4	7С3(80)ЗСЗ(55)+АКБ	80/55	0.70	1	26/23	36/28	360
75	16	3,3	10СЗ	47	0.80	1	17	18	270
92	1	14,4	9СЗ1БП	53	0.80	1	20	22	300

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження вітровалом та стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, бактеріальним раком водяною і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
49	5	2,1	10БП+СЗ	50	0.80	1	20	22	200

В ході лісопатологічного обстеження даного насадження встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: березовий трутовик, березова губка, трутовик звичайний та бактеріальний рак водянка. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Моровське лісництво (32,3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
35	13	6,1	10СЗ	70	0.80	1	24	30	420
38	16	9,5	10СЗ	75	0.70	1	23	28	350
50	2	6,5	10СЗ	75	0.80	1	23	26	400
51	7	8,7	10СЗ+БП	65	0.80	1	23	26	360
53	1	1,5	10СЗ	100	0.60	1	29	36	410

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою,

вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі.

Остерське лісництво (36,5 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	11	2	10,3	10СЗ	75	0.80	1	25	32	440
11	26	2	1,0	10СЗ	80	0.60	1	26	32	350
12	2	6	3,9	10СЗК+АКБ	75	0.60	1А	27	32	380
14	10	3	1,4	10СЗК+АКБ	76	0.70	1	26	30	410
15	15		0,7	10СЗК	75	0.60	1	25	28	330
27	1	1	13,8	10СЗ	85	0.80	1	26	30	480
27	5		2,4	10СЗ	65	0.80	1	24	30	440

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження вітровалом та стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
50	6	1	1,0	10СЗК	50	0.70	1А	21	24	310
50	3	6	2,0	10СЗК	56	0.90	1А	22	24	410

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження пожежею та стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний, поодинокий та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії санітарного стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії санітарного стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (вершинний та шести зубистий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика та ознаками ураження раком сірянкою. Також в насадженнях відмічено дерева всихаючи та всохлі внаслідок пожежі 2025 року та впливу високих

температур. На стовбурах дуже ослаблених та відмираючих дерев відмічається інтенсивне смоловиділення.

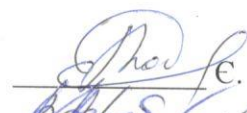
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження стихійними явищами (вітровал та пожежа), осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, що негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи пошкодження стихійними явищами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних хвороб та шкідників, рекомендовано керуючись п. 12 - 26 «Санітарних правил в лісах України» провести в 2025 році у вищеперелічених насадженнях заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **262,4 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних хвороб. Адже зменшити наслідки стихійних явищ, розвитку даних інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 - х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 2 – Чернігівське надлісництво філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України»;
- 3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

	Є. В. Воробей
	А. Д. Воробей
	І. В. Рідкокаша
	А. О. Пінчук
	А. О. Корогод
	І. А. Масловський
	І. П. Коханчук
	О. С. Чигринець
	П. І. Ребенюк
	І. А. Сасько
	О. В. Шокун